

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania B.S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Krakowie

o rentę z tytułu niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 29 października 2025 r.,

skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 18 lipca 2024 r., sygn. akt III AUa 86/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od B.S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Krakowie kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) wraz z odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ k.p.c. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;

3. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adwokata D.S. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

[I.T.]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 9 października 2020 r., VII U 3486/19, oddalił odwołanie B.S. od decyzji z dnia 10 czerwca 2019 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Krakowie, w przedmiocie renty z tytułu niezdolności do pracy.

Wyrokiem z dnia 18 lipca 2024 r., III AUa 86/21 Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił apelację ubezpieczonej (pkt I.) oraz przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adwokata D.S. kwotę 240 zł powiększoną o 23% tej kwoty jako podatek od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku ubezpieczona zarzuciła naruszenie: 1. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 235² § 1 pkt. 2 i 5 k.p.c.; 2. art. 232 k.p.c.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że jest ona oczywiście uzasadniona. Skarżąca wskazała, że konieczność rozpatrzenia przez Sąd Najwyższy naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 235² § 1 pkt. 2 i 5 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c. wynika z faktu, iż uchybienia te mają istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ pomijając wskazane przez skarżącą dowody, jak również nie przeprowadzając z urzędu dowodu z opinii biegłego alergologa, okoliczności faktyczne nie zostały dostatecznie wyjaśnione, przez co Sąd Apelacyjny wydał wyrok w oparciu o niepełny i nieprawidłowo ustalony stan faktyczny.

Mając na uwadze powyższe skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie oraz zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz w każdym przypadku zasądzenie od skarżącej na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Powołanie się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wymaga od skarżącego zawarcia w uzasadnieniu wniosku wyводу prawnego wskazującego, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawienia argumentów na poparcie tego twierdzenia. Zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego

polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wypada stwierdzić, że skarżąca nie wykazała spełnienia powołanej przez siebie przesłanki przedsądu.

Po pierwsze należy podnieść, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został sporządzony w sposób bardzo lakoniczny. Odwołująca twierdzi, że wniesiona przez nią skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 235² § 1 pkt. 2 i 5 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c. przez co Sąd Apelacyjny wydał wyrok w oparciu o niepełny i nieprawidłowo ustalony stan faktyczny.

Tak sformułowany wniosek nie jest poparty żadną argumentacją wskazującą na kwalifikowany charakter naruszenia, która jak wskazywano powyżej powinna być zamieszczona w odrębnym od podstaw kasacyjnych uzasadnieniu.

Ponadto należy przypomnieć, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy jest bowiem związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Związanie to wyklucza, nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie czy Sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi Sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem kwestionowania wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest a limine niedopuszczalny (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2019 r., II CSK 95/18, LEX nr 2645127). Zarzutem takim jest nie tylko zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., lecz także przepisów regulujących sposób ustalania faktów. Artykuł 227 k.p.c. upoważniający sąd do selekcji zgłaszanych dowodów z punktu widzenia oceny istotności okoliczności faktycznych, których wykazaniu dowody te mają służyć, w zasadzie także nie może być podstawą skutecznego zarzutu kasacyjnego - bez równoczesnego powołania uchybienia innym przepisom postępowania, np. przez oddalenie istotnych wniosków

dowodowych (art. 217 § 2 lub 3 k.p.c.) lub uchylenie się od obowiązku działania z urzędu (art. 232 zd. 2 k.p.c.) (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2025 r., III USK 125/24, LEX nr 3896056).

Z podanych wyżej względów Sąd najwyższy orzekł jak w sentencji.
O kosztach orzeczono w oparciu o art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c.

[l.T.]

[a.ł.]